

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 12/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť A. M. a S. M., zastúpených advokátom JUDr. Jánom Garajom, Floriánova 2, Prešov, vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 v spojitosti s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 v spojitosti s čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžp 7/2012 a jeho rozsudkom z 9. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. M. a S. M. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. februára 2013 doručená sťažnosť A. M. (ďalej len „sťažovateľ“) a S. M. (ďalej len „sťažovateľka“,

spolu len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 v spojitosti s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 v spojitosti s čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžp 7/2012 a jeho rozsudkom z 9. októbra 2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z priložených príloh vyplýva, že sťažovatelia nesúhlasia s výsledkom vyvlastňovacieho konania vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré patrili sťažovateľovi.

Krajský stavebný úrad v Trenčíne (ďalej len „krajský stavebný úrad“) rozhodnutím č. KSÚ 2010-188/2355-7/Ju z 26. mája 2009 (ďalej len „rozhodnutie krajského stavebného úradu“) rozhodol o vyvlastnení nehnuteľností v kat. úz... vedených na liste vlastníctva ako vlastníctvo sťažovateľa. Finančnú náhradu krajský stavebný úrad určil podľa znaleckého posudku č. 86/2010 zo 6. apríla 2010 v celkovej sume 180 171,42 €. Vzhľadom na to, že predkladateľ návrhu na vyvlastnenie už vyvlastňovanému podľa predchádzajúceho rozhodnutia uhradil sumu 200 089,92 €, bol sťažovateľ zaviazaný na vrátenie rozdielu. Krajský stavebný úrad súčasne podľa § 8 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá v znení rozhodujúcom pre danú vec odkázal vyvlastneného s požiadavkou na vyššiu náhradu, aby sa obrátil so žalobou na príslušný súd.

Proti rozhodnutiu krajského stavebného úradu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom poukazoval na pochybenia krajského stavebného úradu, a okrem iného sa domáhal zmeny prvostupňového rozhodnutia tak, že mu má byť priznaná náhrada za vyvlastnené pozemky v sume 524 847 €.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) rozhodnutím č. k. KVSU-SSUP-49/2010-1/Ob z 2. septembra 2010 (ďalej len „rozhodnutie ministerstva vnútra č. k. KVSU-SSUP-49/2010-1/Ob“) rozhodlo tak, že rozhodnutie

krajského stavebného úradu v časti o poučení o opravnom prostriedku zmenilo a vyslovilo, že ostatné časti rozhodnutia krajského stavebného úradu „zostávajú nezmenené“.

Sťažovateľ podal žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministerstva vnútra č. k. KVSU-SSUP-49/2010-1/Ob v rámci správneho súdnictva, ktorú odôvodnil tým, že predmetné rozhodnutie bolo nedostatočne odôvodnené, ministerstvo vnútra sa nevysporiadalo s jeho námietkami, čo viedlo podľa neho k tomu, že nebola správne vypočítaná náhrada za vyvlastňované nehnuteľnosti. Zároveň namietal diskrimináciu, keďže ostatní vlastníci dosiahli vyššiu náhradu za vyvlastnené nehnuteľnosti.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 3 S 326/2010-67 zo 17. januára 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) žalobu sťažovateľa zamietol. Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že v danom prípade boli splnené podmienky na vyvlastnenie z dôvodu verejno-prospešného záujmu na základe schváleného územného rozhodnutia súvisiaceho s výstavbou významnej investície, a po preskúmaní spisového materiálu a administratívneho spisu žalovaného dospel k záveru, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obaja sťažovatelia [sťažovateľka tvrdila, že je účastníčkou konania, na ktorú sa pre nerozlučné spoločenstvo práv so žalobcom musí tiež vzťahovať rozhodnutie a postup súdu podľa § 250 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“)]. Sťažovatelia v odvolaní tvrdili, že krajský súd sa nevysporiadal s ich námietkou, že vzhľadom na rozpor medzi záhlavím listiny a obsahom listiny [rozhodnutie bolo vydané na hlavičkovom papieri Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo dopravy“)] nie je zrejmé, ktorý orgán rozhodnutie vydal, či ministerstvo dopravy, alebo ministerstvo vnútra. Zároveň sťažovatelia tvrdili, že správny orgán, ktorý rozhodnutie vydal, prehliadol nesplnenie podmienok na vyvlastnenie a určenie výšky náhrady (nepreukázanie bezvýslednosti dohody) a dopustil sa aj iných pochybení, ktoré mali mať za následok nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne vyhodnotenie dôkazov. Zároveň sťažovatelia tvrdili, že účastníčkou konania

mala byť aj sťažovateľka, a tým, že nebola za účastníčku správneho konania považovaná, jej mal byť odmietnutý prístup k spravodlivosti.

Najvyšší súd odvolaniu sťažovateľov vyhovel a napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok krajského súdu tak, že podľa § 250j ods. 2 písm. a) a d) OSP rozhodnutie ministerstva vnútra č. k. KVSU-SSUP-49/2010-1/Ob zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. Najvyšší súd v napadnutom rozsudku uviedol:

„V doterajšom konaní súdy a správne orgány neupriamili svoju pozornosť na ust. § 8 ods. 3 zák. č. 129/1996 Z. z., ktoré má pre ďalší priebeh správneho i súdneho konania o preskúmanie zákonnosti určujúci význam.

Podľa § 8 ods. 3 zák. č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá v znení účinnom ku dňu rozhodnutia, ak v konaní nedôjde medzi účastníkmi k dohode o náhrade za vyvlastnenie, správny orgán v rozhodnutí o vyvlastnení určí náhradu za vyvlastnenie v sume zodpovedajúcej trhovej cene určenej znaleckým posudkom. S požiadavkou na vyššiu náhradu za vyvlastnenie odkáže vyvlastneného bez prerušenia konania na súd. Stavebník diaľnice je povinný určenú náhradu za vyvlastnenie vyplatiť vyvlastnenému do 21 pracovných dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení stavebníkovi.

Uvedené ustanovenie vyníma nárok na vyššiu náhradu za vyvlastnenie z právomoci správnych orgánov, a tým nepriamo i z právomoci súdov konajúcich v správnom súdnictve o preskúmanie zákonnosti vyvlastňovacích rozhodnutí. Tento nárok sa stáva predmetom sporového občianskeho súdneho konania a patrí do právomoci všeobecných súdov... (a tento nárok, pozn.) prejednáva a rozhoduje súd v občianskom súdom konaní...

Konania o vyššiu náhradu pred stavebným úradom a všeobecným súdom nemôžu prebiehať súbežne...

Najvyšší súd uznal ako odvolací dôvod žalobcom vytýkanú formálnu vadu rozhodnutia č. KVSU-SSUP-49/2010-1/Ob zo dňa 02. 09. 2010, spočívajúcu v nezrozumiteľnosti označenia orgánu, ktorý rozhodoval odvolaní... Súd prihliadol na skutočnosť, že ide o rozhodnutie, ktoré spôsobuje nútený trvalý prechod vlastníckeho práva. Ide o vlastnícky titul. Ako také musí byť formálne perfektné. V danej podobe by mohlo byť kedykoľvek v budúcnosti spochybnené ako paakt, ktorý je nulitný, a na ktorý sa

nahliada, ako keby neexistoval... Z dôvodu právnej istoty pre zakladané vlastnícke vzťahy (vyvlastnenie je originárnym spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva) bol tento nedostatok najvyšším súdom vyhodnotený ako dôvod pre zrušenie odvolacieho rozhodnutia pre nezrozumiteľnosť v časti označenia orgánu verejnej správy, ktorý vo veci rozhodoval..., a vec bola vrátená príslušnému správneému orgánu do štádia odvolacieho správneho konania.

Konajúce správne orgány pristupovali k napadnutému rozhodnutiu o vyvlastnení ako k celku. Formálne neodčlenili jednotlivé samostatné výroky... Nejde síce o vadu konania, ale výrok o náhrade za vyvlastnenie a výrok o odkázaní vyvlastneného s vyššou náhradou na súd, sú samostatne spôsobilé byť predmetom odvolacieho správneho konania i súdneho konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. Vzhľadom na to v ďalšom odvolacom konaní je potrebné dôvody odvolania i žaloby identifikovať vo vzťahu k jednotlivým výrokom. Z odvolania... (proti rozhodnutiu krajského stavebného úradu, pozn.), že smeruje iba proti výške náhrady za vyvlastnenie... Z odvolania nevyplývajú žiadne námietky voči výroku o vyvlastnení s ohľadom na splnenie jeho podmienok v časti predmetu, účelu, cieľa vyvlastnenia a podmienok tohto výroku podľa §§ 108-110 zák. č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd predbežne vyhodnotil, že žalobca ako vyvlastňovaný nepodal odvolanie proti „výroku o vyvlastnení“ rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Trenčíne... Výrok preto nadobudol právoplatnosť uplynutím lehoty na odvolanie.

Vecne správne posúdenie právoplatnosti výroku o vlastnení je právne významné vo vzťahu k námietke žalobcu, vznesenej až v odvolacom súdnom konaní, že spoluvlastníckou vyvlastnených pozemkov je aj... (sťažovateľka, pozn.). Žalobca v priebehu odvolacieho správneho konania kúpnu zmluvou zo dňa 4. 8. 2010 previedol na ňu spoluvlastnícky podiel 1/100 k pozemkom, ktoré už boli vyvlastnené... Pokiaľ výrok o vyvlastnení nadobudol právoplatnosť pred právnymi účinkami vkladu (06. 09. 2010), žalobca už nemohol byť vlastníkom predmetných nehnuteľností, disponovať s nimi a platne previesť spoluvlastnícky podiel. Od vyriešenia tejto právnej otázky potom závisí účasť, resp. neúčasť (sťažovateľky, pozn.) v ďalšom odvolacom správnom konaní, do ktorého najvyšší súd vracia zrušenú vec.“

Sťažovatelia s napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nesúhlasia. Podľa ich názoru najvyšší súd «konštatuje, že konajúce správne orgány pristupovali k napadnutému rozhodnutiu a vyvlastnení ako k celku. Formálne neodčlenili jednotlivé samostatné výroky. NS SR (najvyšší súd, pozn.) ďalej vo svojom odôvodnení konštatuje, že jednotlivé výroky o vyvlastnení, o výške náhrady, ako aj výrok o náhrade sú spôsobilé byť samostatne predmetom odvolacieho konania, a preto je úlohou správneho orgánu rozhodnúť vo vzťahu k jednotlivým výrokom. Zároveň konštatuje, že z odvolania podaného sťažovateľom 1) voči rozhodnutiu Krajského stavebného úradu v Trenčíne č. KSÚ 2010-188/2355-7/JU zo dňa 26. 05. 2009 nevyplývajú námietky proti výroku o vyvlastnení iba proti výroku o náhrade. Týmto svojím tvrdením spôsobil NS SR stav právnej neistoty, nakoľko je zrejmé, že odvolaním sťažovateľa 1) zo dňa 01. 06. 2010 bolo napadnuté celé rozhodnutie nielen jej časť.

Nakoľko sťažovateľka... (sťažovateľka, pozn.), musela byť účastníčkou správneho konania, pretože bola v čase správneho konania spoluvlastníčkou, musel ju súd považovať aj za účastníčku konania pred súdom a mal ju podľa § 250 ods. 1 OSP pribrať do konania...

Sťažnosťou napádané rozhodnutie trpí neprekonateľnou vadou spočívajúcou v porušení základného práva a spravodlivý proces aj v tom, že Najvyšší súd prejudiciálne v odôvodnení určil, že... (sťažovateľka, pozn.) nikdy nebola vlastníčkou vyvlastňovaných nehnuteľností aj napriek do dnešného dňa svedčiaceho a ničím nespochybného vlastníctva, ktoré je zapísané na LV č. 9916 k. ú... Takýmto odôvodnením ju pre účely obiter dictum rozhodnutia ako závesného stanoviska „de facto“ vyvlastnil a tak ako v samotnom správnom konaní tak aj v konaní pred súdom sa rozhodlo o nej bez nej. Takýto postup súdu je podľa nás hrubým porušením práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces...“». Najvyšší súd sa podľa sťažovateľov vôbec nezaoberal ďalšími dôvodmi, ktoré vytýkali rozsudku krajského súdu.

Z uvedených dôvodov sťažovatelia podali proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorej navrhujú, aby ústavný súd rozhodol, že základné práva sťažovateľa „podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 Listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“ boli postupom najvyššieho súdu a napadnutým rozsudkom porušené, a aby napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňujú nárok na náhradu trov konania.

Sudkyňa Ľudmila Gajdošíková listom z 28. augusta 2013 v zmysle § 27 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) oznámila predsedníčke ústavného súdu, že v ňou označených veciach vrátane veci sťažovateľov vystupuje na strane odporcu najvyšší súd v rámci jeho rozhodovacej činnosti, a vzhľadom na trestné oznámenie podané predsedom najvyššieho súdu smerujúce proti jej osobe, ako aj ním opakovane mediálne prezentované hrubé urážky a osočovanie namierené voči jej osobe, hoci sa sama necíti byť predpojatá a je pripravená rozhodnúť nestranne a objektívne, predložila jej vec na zabezpečenie postupu podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Vec bola v súlade s rozvrhom práce (Spr 224/2013) pridelená na rozhodnutie I. senátu.

Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 592/2013 z 2. októbra 2013 rozhodol, že sudkyňa Ľudmila Gajdošíková nie je vylúčená z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci sťažovateľov vedenom pod sp. zn. Rvp 10186/2013.

Sudca Ladislav Orosz listom z 28. marca 2013 v zmysle § 27 ods. 2 zákona o ústavnom súde oznámil predsedníčke ústavného súdu, že v ním označených veciach vrátane veci sťažovateľov vystupuje na strane odporcu najvyšší súd v rámci jeho rozhodovacej činnosti, a vzhľadom na trestné oznámenie podané predsedom najvyššieho súdu smerujúce proti jeho osobe, ako aj predsedom najvyššieho súdu opakovane mediálne prezentované hrubé urážky a osočovanie namierené voči jeho osobe, hoci sa sám necíti byť predpojatý a je pripravený rozhodnúť nestranne a objektívne, predložil jej vec na zabezpečenie postupu podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Vec bola v súlade s rozvrhom práce (Spr 224/2013) pridelená na rozhodnutie I. senátu.

Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 367/2013 z 5. júna 2013 a uznesením sp. zn. I. ÚS 629/2013 z 24. októbra 2013 rozhodol, že sudca Ladislav Orosz nie je vylúčený

z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci sťažovateľov vedenom pod sp. zn. Rvp 10186/2013.

Sudca Ján Luby listom z 28. augusta 2013 v zmysle § 27 ods. 2 zákona o ústavnom súde oznámil predsedníčke ústavného súdu, že v ním označených veciach vrátane veci sťažovateľov vystupuje na strane odporcu najvyšší súd v rámci jeho rozhodovacej činnosti, a vzhľadom na urážlivé vyhlásenia predsedu najvyššieho súdu na jeho osobu vo vzťahu k veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 459/2012, v ktorej konal a rozhodoval, hoci neexistujú dôvody na jeho vylúčenie z konania, predložil jej vec na zabezpečenie postupu podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Vec bola v súlade s rozvrhom práce (Spr 224/2013) pridelená na rozhodnutie I. senátu.

Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 698/2013 z 30. novembra 2013 rozhodol, že sudca Ján Luby nie je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci sťažovateľov vedenom pod sp. zn. Rvp 10186/2013.

V období od doručenia oznámení v zmysle § 27 ods. 2 zákona o ústavnom súde predsedníčke ústavného súdu do rozhodnutia o nich príslušným senátom sa nemohlo vo veci sťažnosti sťažovateľov konať.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd, pridržiavajúc sa svojej stabilnej judikatúry, poukazuje na to, že základné práva na súdnu ochranu (siedmy oddiel ústavy) sú „výsledkové“, to znamená, musí im zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku (I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06). Obdobné platí aj v prípade porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy. V nadväznosti na to ústavný súd pripomína, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie právoplatne skončilo (IV. ÚS 254/2011). Nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ meritórne neskončeného konania. Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už

ostatné orgány verejnej moci nemajú možnosť namietaný protiústavný stav napraviť (m. m. IV. ÚS 322/09, IV. ÚS 270/2013).

Aj keď je napadnutý rozsudok najvyššieho súdu z formálneho hľadiska právoplatným rozhodnutím, nejde však o rozhodnutie, ktorým by konanie skončilo, ale rozhodnutie, ktorým bol rozsudok krajského súdu zmenený tak, že vec bola v konečnom dôsledku vrátená orgánu verejnej správy na ďalšie konanie. Rozhodnutie orgánu verejnej správy (vyvlastnenie nehnuteľností), ktoré napadol sťažovateľ žalobou v rámci správneho súdnictva, bolo zrušené a ministerstvu dopravy bolo uložené vo veci ďalej konať. Sťažovatelia tak budú mať naďalej možnosť uplatniť si svoje práva v správnom konaní a následne prípadne aj v súdnom konaní v rámci správneho súdnictva. Sťažovateľom napokon nič nebráni, aby v budúcnosti napadli sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy aj konečné rozhodnutie, ktoré bude v ich právnej veci vydané, t. j. rozhodnutie o poslednom procesnom prostriedku, ktorý mu zákon na ochranu jeho práv účinne poskytuje, a to v prípade, ak dospeje k záveru, že v dôsledku tohto rozhodnutia boli porušené jeho ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantované práva alebo slobody. Najskôr teda musí prebehnúť celé správne konanie a súdne konanie až do štádia meritórneho právoplatného rozhodnutia všeobecných súdov a až potom sa sťažovateľom naskytne možnosť na eventuálne podanie sťažnosti ústavnému súdu.

Ak ústavný súd v rámci svojej doterajšej rozhodovacej činnosti pripustil výnimky zo zásady možnosti preskúmania len meritórnych právoplatných rozhodnutí, išlo o prípady, keď ešte pred právoplatným skončením konania vo veci samej bolo v konaní o sťažnosti napadnuté právoplatné rozhodnutie, ktorým sa skončila iba určitá časť konania alebo ktorým sa riešila iba určitá parciálna procesná otázka. Podmienkou na pripustenie takejto výnimky je však navyše aj to, že v konkrétnom prípade musí ísť o rozhodnutie spôsobilé výrazne a už nezvratným (nereparovateľným) spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa, ale zároveň aj to, že námietka ich porušenia by už nemohla byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň

vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09).

V danom prípade ústavný súd nezistil, že by boli podmienky uvedených výnimiek splnené. Ani námietka sťažovateľov o tom, že najvyšší súd prejudiciálne rozhodol, že sťažovateľka nie je podielovou spoluvlastníčkou, nespĺňa podmienky uvedených výnimiek. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd na rozdiel od názoru sťažovateľov v tejto súvislosti iba konštatoval, že sťažovateľka má byť účastníčkou konania pred správnym orgánom vtedy, ak by sťažovateľ bol v čase prevodu podielu na predmetných nehnuteľnostiach na sťažovateľku ich vlastníkom. V prípade, ak by k prevodu predmetných nehnuteľností na sťažovateľku malo dôjsť až po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým by došlo k ich vyvlastneniu, nemohla by sa stať ich podielovou spoluvlastníčkou, a teda ani účastníčkou správneho konania. Vyvodenie záverov z takto postavených premís prenechal orgánom verejnej správy. Aj ostatné námietky sťažovateľov sa v konečnom dôsledku týkali právneho posúdenia veci a zistenia skutkového stavu, ktoré budú opätovne predmetom posudzovania najprv orgánov verejnej správy a následne všeobecných súdov, a preto ich možno korigovať v rámci nasledujúceho konania pred nimi. Vecné dôvody týchto námietok môžu sťažovatelia v uvedenom konaní uplatniť.

Ústavný súd preto nemohol preskúmať ústavnú konformitu záverov najvyššieho súdu vyslovených v napadnutom rozsudku spôsobom navrhovaným sťažovateľmi, poukazuje však na to, že najvyšší súd odôvodnil napadnutý rozsudok nielen argumentom o zmätočnosti označenia orgánu, ktorý mal rozhodnutie vydať, ale aj argumentom o nemožnosti konať o nároku na vyššiu náhradu za vyvlastnenie v rámci správneho súdnictva. Najvyšší súd považoval tieto dôvody za dostatočné na zrušenie rozsudku krajského súdu, a preto sa, pochopiteľne, nemusel detailne vysporiadať s ďalšou argumentáciou uvedenou v odvolaní.

Okolnosť, že v zmysle § 250j ods. 7 OSP je správny orgán viazaný právnym názorom súdu vysloveným v správnom súdnictve, neznamená, že sťažovatelia nemôžu v ďalšom štádiu namietať proti nimi oponovanej interpretácii právneho názoru najvyššieho

súdu, a to aj na základe totožnej argumentácie, akú predložili v prerokovanej sťažnosti ústavnému súdu, s tým, že správne orgány a eventuálne následne aj všeobecné súdy budú musieť zväžiť relevanciu ich argumentácie a podľa svojho úsudku ju zohľadniť v rámci svojho rozhodovania (m. m. IV. ÚS 186/2012).

Ústavný súd preto, rešpektujúc požiadavku subsidiarity vyplývajúcu z čl. 127 ods. 1 ústavy aj svoju doterajšiu rozhodovaciu prax, sťažnosť sťažovateľov proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu pri predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľov po predbežnom prerokovaní odmietol, nepovažoval už za potrebné vyzývať ich na predloženie splnomocnenia na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, keďže nebolo pripojené k sťažnosti, a zároveň bolo už bez právneho významu zaoberať ďalšími návrhmi obsiahnutými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2014